

Polemika ve filosofii / Distance a polemika ve filosofii

Filosofie musí být vždy kritická; pokud dost kritická není, přestává touž měrou být skutečnou (pravou) filosofií. Kritičnost vyžaduje ovšem určitou distanci od toho, co je kritizováno (či kriticky posuzováno); distance sama však nestačí, musí jít o zvláštní typ distance, který využívá odstupu k lepšímu „vidění“ a „posouzení“ toho, co je kritizováno, tedy eo ipso k lepšímu chápání kritizovaného. Obvykle jde o kritický přístup a odstup od jiného myslitele, eventuálně od některé z jeho myšlenek. Odstup (a kritika), kterému chybí správné porozumění pro jiného (a tedy odlišného, v něčem se lišícího) myslitele, je vlastně plácnutím do vody. Přístup k jinému mysliteli musí být přece přístupem k němu, jaký vskutku je, musí to být přístup k jeho myšlenkám, jaké vskutku jsou – a to není možné bez jistého porozumění a pochopení. A toto porozumění a pochopení na druhé straně nesmí znamenat žádné ztotožnění s ním (s nimi), ani připodobnění, zejména pak ne přijetí jejich předpokladů anebo důsledků; nezbytná distance však nesmí být založena na misinterpretaci jiného myslitele nebo jeho myšlenek.

(Písek, 140520-1.)